

Список використаних джерел:

1. Иващенко П. А. Адаптация в экономике / П. А. Иващенко. – Харьков : Вища шк. Изд-во при Харьк. ун-те, 1986. – 144 с.
2. Маторин С.И. Анализ и моделирование бизнес-систем : системологическая объектно-ориентированная технология / Под ред. М. Ф.Бондаренко ; Предисл. Э.В. Попов. – Харьков : ХНУРЕ, 2002. – 322 с.
3. Ansoff, H. I. Strategic Management. Classic Edition / H. I. Ansoff. – Palgrave Macmillan, 2007. – 251 p.
4. Соколова Л. В. Теорія і практика адаптації підприємств до мінливого бізнес-середовища : [монографія] / Л. В. Соколова. – Харків : ХНУРЕ, 2004. – 288 с.

УДК 336**Панухник Олена, д.е.н., професор
Гайдук Марія, магістр***Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна***ОЦІНКА ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА****Panukhnyk Olena, Dr. Econ. Sc., Professor
Gayduk Maria, Master****ASSESSMENT OF FINANCIAL RISK IN ENTERPRISES ACTIVITY**

Дослідження статей фінансової звітності підприємства дозволяє виявити не тільки якісні, але й кількісні зміни оцінки результатів фінансових показників, або так званих, фінансових ризиків для подальшої діяльності підприємств, а саме: ризиків ліквідності, ризиків бізнес-подій, ринкових та кредитних ризиків.

Здійснивши оцінку та дослідивши зміни динаміки фінансових показників діяльності ПП «Галіт» протягом 2013-2015 років, що характеризують вплив ризиків на загальні фінансові результати, виявлено певні тенденції.

Зокрема, проаналізувавши показники, що характеризують ризики ліквідності та платоспроможності, виявлено, що на ПП «Галіт» існує зазначений вид ризику. Про це свідчать результати коефіцієнтів швидкої та абсолютної ліквідності, які мають негативну динаміку протягом 2012-2014 років, а також їхні результати є нижчими за встановлену норму.

Єдиним позитивним фактором є значення коефіцієнта поточної ліквідності підприємства, результат якого за 2014 р. (1,21) зріс в порівнянні із результатом 2013 р. (1,16).

Даний аспект означає, що досліджуване підприємство має можливість погашати свої поточні зобов'язання за рахунок власних поточних активів.

Результати оцінки коефіцієнта концентрації залученого капіталу протягом всього аналізованого періоду є більшими за встановлену норму, проте, мають спадну динаміку. Незважаючи на це, частка залученого майна в активах підприємства та ступінь залежності підприємства від кредиторів даного підприємства є високим.

Проаналізувавши показники, що характеризують ризики бізнес-подій на даному підприємстві, визначено, що протягом 2012-2014 років результати показників мали негативну динаміку. Ця зміна пов'язана з тим, що за весь аналізований період, на ПП «Галіт» недостатньо власних коштів. Занепокоєння викликають результати оцінювання коефіцієнта розвитку підприємства за рахунок самофінансування, адже саме цей показник відображає недостатню забезпеченість досліджуваного підприємства резервним капіталом.

Дослідивши динаміку показників, що відображають ринкові ризики, виявлено, що їх результати є позитивними за 2014 р., порівняно з попереднім періодом. Значення показників рентабельності продукції та чистої рентабельності продукції протягом 2014 р. значно покращилися відносно результатів 2013 р., які мали спадну динаміку відносно даних 2012 р.

Негативним чинником виступає спадна тенденція показника оборотності власного капіталу, адже, це означає, що на даному підприємстві наявне скорочення кількості виготовлених товарів та послуг, які надані клієнтам у поточному році на кожну гривню вкладеного власного капіталу.

За 2014 р. значення показників рентабельності активів та рентабельності власного капіталу мають позитивну тенденцію росту в порівнянні із даними за 2013 р. Даний фінансовий аспект діяльності підприємства можна вважати позитивним, який виник внаслідок збільшення суми активів та власного капіталу за 2014 р.

Динаміка результатів фінансових коефіцієнтів, що характеризують кредитні ризики підприємства «Галіт» має негативний (спадний) характер. Адже, результати коефіцієнта захисту власного капіталу є дуже низькими відносно встановленої норми, що є свідчить про недостатність суми власного капіталу, яка б виконувала захисну функцію на даному підприємстві.

Результати коефіцієнта ризику власного капіталу є занадто високими згідно їхнього граничного значення, проте, мають спадну динаміку. Однак, це свідчить про високий рівень ризику втрати підприємством суми свого статутного капіталу та накопиченого нерозподіленого прибутку.

Значення коефіцієнта фінансового ризику є теж більшими за встановлену норму, але мають тенденцію скорочення. Даний коефіцієнт характеризує величину залученого капіталу

в розрахунку на 1 грн. власного капіталу. Чим вище його значення, тим вищий ризик вкладання капіталу в підприємство

Таким чином, аналізуючи стан забезпечення фінансовими ресурсами ПП «Галіт» визначено, що стан даного підприємства щодо забезпечення власними фінансовими ресурсами є вкрай негативним, про що свідчать результати отриманих коефіцієнтів, які не відповідають встановленій нормі.

На даному підприємстві переважають протягом 2012-2014 років залучені фінансові ресурси, про що свідчать результати коефіцієнта концентрації залученого капіталу (2012 р. – 0,70 ; 2013 р. – 0,69; 2014 р. – 0,67).

Отже, позитивним фінансово-економічним аспектом протягом 2014 року на ПП «Галіт», з отриманих досліджень, можна вважати значення таких коефіцієнтів як: розвитку підприємства за рахунок самофінансування (6,17) та маневреності власного капіталу (0,43). Дана ситуація пояснюється наявністю на підприємстві суми прибутку та оборотних активів.

Список використаних джерел:

1. Фінансова звітність ПП «Галіт» за 2012-2014 роки: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.galit.te.ua/?lang=ru>.

УДК 336

**Панухник Олена, д.е.н., професор
Городецька Ірина, магістр**
*Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна*

НЕОБХІДНІСТЬ ОЦІНКИ ЗАБОРГОВАНOSTІ ПІДПРИЄМСТВА

**Panukhnyk Olena, Dr. Econ. Sc., Professor
Gorodetska Iryna, Master**

NEED TO EVALUATE DEBT OF THE COMPANY

Для того, щоб виявити динаміку та склад заборгованостей на підприємстві, слід здійснити аналіз, перш за все, кредиторської заборгованості. Отже, проаналізуємо зміни елементів кредиторської заборгованості досліджуваного підприємства ПП «Галіт» (табл. 1).

Таблиця 1

**Склад і рух кредиторської заборгованості ПП «Галіт»
протягом 2012-2014 років, тис. грн. [1]**

Пасив	2012р.	2013р.	Відхилення		2014р.	Відхилення	
			(+, -)	%		(+, -)	%
Поточна кредиторська заборгованість за:							
за товари, роботи, послуги	7268	6843	-425	-5,85	6721	-122	-1,78